

Cykelfrämjandets säsongavslutning

Avslutningsturen blev runt i Hogrän: "Socknen med den höga granen" - på gutamål: "Hauggrän". I grantoppen fanns ett skatbo ... och när så granen föll mot norr mellan Rodarve och Allvide, så fick bron namnet Skatbro.

Här har funnits båtsmanstorp, väderkvarnar, vattensågar, vattenkvarnar, linberedningsverk, skomakare, sockenskräddare (som gick till gårdarna och sydde) jordgumma (barnmorska), waccinatör, organist, klockare etc.

I Hogrän fanns ett stationshus (Klintehamn-Roma) från 1897 tills nedläggning 1958. I huset fanns affär och spannmålsmagasin.

På 1700-talet uppstod proteströrelser mot Svenska kyrkan. Privata andakter förbjöds. Nattvardstagande utanför den egna socknen var också förbjudet. 1960 blev det tillåtet att sprida främmande läror och man kunde gå ur Svenska kyrkan. Fripredikanter (kolportörer) hade tidigare gått i landsflykt eller förlorat arvsrätten. Man slopade även passtvång inom Sverige.

Svenska kyrkan var splittrad. Det var befolkningsexplosion, med sänkt levnadsstandard. Man fick inte stöd och tröst i kyrkan som man hoppats. Folk emigrerade. Spritmissbruket blev ett stort problem.

Folkskolestadgan 1842 föreskrev en fast skolmästare. Lönen var 10 tunnor spannmål, samt foder till en ko. Det härjade många smittsamma sjukdomar: kikhosta, smittkoppor, kolera, lungdot, spanska sjukan.

Efter andra världskrigets start 1939 blev det bränslebrist med ransoneringar. Gengasaggregaten blev då räddningen med träkol och ved. För ändamålet fanns kolugnar, varav en finns i Hogrän. I kol-ladan kunde också kolarna övernatta. Det mesta såldes till försvaret. Kolugnen vid Långfän i Hogrän är den enda som finns kvar.

Första fika-paus fick vi i en stor, vackert renoverad lada på gården Myrsa. Och vi fick en enastående avslutningslunch i Prostarve vackra hassel-änge, med grillat och en massa godsaker därtill. Tack alla kära arrangörer!

Foto och text: Gun Wallier